

աղաքացիական օլուպ, վե շու ֆէնա-
լըգար իսէ, արդը շէյէր օլմայուպ,
իլլա քէօքլէշմիշ օլան պիր թապիյաթ
պօղըզլուլունտան նէշէթ իթմէք
տէ տիր:

Լճէպա նամըլ օլմուշտա շիմոի-
յէ գաւտար, նիշէ վէ նիշէ սէնէլէր-
տէն պէրու, շուշմա ճիւնայէթլէր,
շէրիաթըն կէօղլէրիւտէն մէսթուք
գալմաղա միւզթէտիր օլապիլմիշէր
տիր: Լճէպա նամըլ օլմուշտա պու-
գաւտար վազրթտան պէրու, եարա-
մաղար իւրմընա ուղըպան զէվալը-
լար, գօրգուլարընտան նաշի, իւր-
սըմարընա, գօմշուլարընա, վէ պիւ-
թիւն էհալլէն հալլէրիւն իֆաաէյէ
ճէսարէթ իթմէտիքլէրիւտէն, աղըզ
լարընը գաբամայա մէճպուր օլմուշ-
լար տիր:

Լճ, նէ գաւտար աղըր սիւնլէր:
շու խուսուսու պիզգաթ հիւքիւ-
մէթ իլթիզամ իթմէ կէ պօրճլու պու-
լունտուլունտան, պիզլէր քէնտի
թարաֆըրըտան ճէվապ պապընտա
սիւքիւթ իթմէթիսաղ իսէրիզ:

Շէր նէ հալ իսէ, շու վուգու-
աթլարտան էհալի ուշանարագ տգ-
լընը պաշնա թօքլալ, օլ պուպտէ
լաղըմ կէլէն տէրմանըն սէրիան թաշ-
սիլլէն միւրաճաթ իթմէթտիր:

Պիզիմ շու միւթալաամըզա, շու
աթիւտէր պէյան իտէճէ կիմիզ պիր
վուգուաթ սէպէպիլլէթ վէրիպ,
վէ մէզբիւր վուգուաթըն նազլի ի-
սէ: Սէնթ մէմլէքէթիւտէ թապ ու-
նէշը օլունմաղտէ օլան Լիքէթիւտէ
գըլ Երանի Լիքէթիւտէ նամ զաղէ-
թաւտ օլունմաղտէտիր:

Իշ պու կէլէն սէնէնիս հսկաւմ
բէր պընտա, Սիւրմէր գաւապտալ-
նըն սօգաղարընտա, պէրապէրիւ-
տէ համիլէ կիպի կէօրիւլմէքտէ օ-
լան պիր կէնճ գըզ պուլունտուլուն-
հալտէ, Կպիր բուհպանըն, պիր է-
պէ գարը գաբուսուշա կիթտիկի
կէօրիւլմիւշ, վէ մէրգուլմ բուհպու-
նըն իսէ, Սէն-Եան-Ու Լիքէթիւտէ
հիլլէսիւնի Լիքէթիւտէ քիլլէթլէրի-
նիւն նայիպի օլտուլուն անիւտէ ան-
լաշըմիշ տիր:

Լիքի կիւնլէրտէ տաթի, 21
եաշնտա, Լիքէթիւտէ Գ... իսմիւ-
տէ պիր կէնճ գըզըն, բուհպան թա-
րիգաթընտան պուլունտան: Չէ Սարի
Գ... Թէսմիլէ օլունտան պիր գըզ
իտարէսի թահթընտա օլան էվ մէք-
թէպիւտէ իլլիմիշ հօճա պուլունտու-
լուն սուքէթտէ պիրտէն պիրէ զալպ օ-
տուլուն իշիալմիւշ, վէ Սարի թարա-
ֆընտան իսէ մէրգուլմ իլլի, Երօն
աւտաթընա թահսիլի ուշուլմ ու մա-
լիւմաթըն իլլալ իթմէք իլլի կէօն-

տէրիլմիշ պուլունտուլուն եալան հա-
վաթիսի թէվաթուր օլունմալունտալը:

Շիւքիւմէթի մահէլլիլէ, քէյ-
ֆիլլէթի թէֆթիլ իլլէտիքտէ, բէք
գօլալա, Սիւրմէր սօգաղարընտա
կէօրիւլմէն գըզըն պաշգաւտ օլմու-
լուն, իլլա մէրգուլմ Լիքէթիւտէ օլ-
տուլուն թաւտիլի իլլէմիշ օլտու-
լունտան տիգաթըն թամմէսիւնի Սա-
րիսի մէթթէպի ճէլպ իլլէմիշ տիր:
Սէթթէպի մէզպուր, մահէլլի մէզ
պուլուն վարգապէտարանը ազարէթ-
լէրիւտէն պիրիսի պուլունտուլուն
պաշգաւտ, վարգապէտարանա միւլնագ-
աւտի պուլունտուլունտան, մէր-
գուլմ վարժուհիսիւն անաւտան աղ-
մա սաղըր վէ տիլիզ գըզ գարընտա-
լը, իլլի թարաֆըն տաթի իլլամէթի
նի կէօրիւր, վէ հաթթա շօգ տէֆա-
եմէք տաթի պիրիլլէքտէ եհնիլ իլլէ-
տէ, տիշարտան պիր քիւնէնիւն վար-
գապէտարանա կիրմէսի միւլմիւնիլ
մէթթէպէլլէրտէ մէմուաթման պու-
լունտուլուն:

Շու հալլէրիւն վէ ալամէթլէ-
րիւն քէաֆիլէսի, զաթէն մէրգուլմ
քիլլէթլէր նայիպի բուհպան ալլէ-
հիւտէ մէյտանտէ կէլէն շիւքէլլէ-
րէ պիր գաթ տաթի էհէմիլլէթ վէ-
րիպ, վէ քէյֆիլլէթ տաթի մահէլլի
մէզպուր աւաշնորգուլա իլլամար
գըլլնտալա, օլ կիւնլէրտէ մէր-
գուլմն պալիա գըլլնտալա գա-
րար վէրիլմիշ կիպի իլլէն, հէր նէ
սէպէպէ մէպիլ իսէ, մէզբիւր գա-
րարտան տաթի սարֆը նաղար օլուն-
տուլուն կէօրիւլմիւր:

Լիքի միւրի ալլնտա, քէյիւ գը-
յաֆէթիւտէ պիր տաթմիւն Սիւրմէ-
րէ կէլիպ, կիճէլլիւն պէրապէրիւտէ
քիլլէթիւն վարգապէտարանընա Լի-
քէլլէք նամ գըզ կէօթիւրտիւ կիւ-
կէօրիւլմիւր, վէ մէրգուլմ իսէ, օն-
տան շէնտ կիւն էվլլ Լիքէթիւտէ վաղ-
իլլէ, տիւնէպէ էպէ գարը մարիֆէ-
թիլլէ պիր էրբէք էվաթա կէթիլմիշ
օլտուլունտան, իշէլ նամ իտարաթ-
իսանէյէ թէսիմ օլունմուշ պու-
լունտուլուն: Իլլէթ օլ վաթթ սահիհէն
անլաշըրը քի, ագաթ մէք, ալիլ թէպ-
աթիլ գըլաֆէթ իլլիլէ, Սիւրմէրտէ
էպէ գարը էվլլնէ պիր գըզ կէօթիւ-
րէն պաթմ, մէրգուլմ քիլլէն նայիպի
էլլէ պիզգաթ քէնտիսի իմիշ:

Լիքէթիւտէ քիլլէթլէրէ կէլի-
կիւտէն քիմաթ իտապէրտար օլմուլը-
տան պաշգաւտ, մէրգուլմէնիւն վալի-
տէսիւն տաթի, ուսթաթը օլան Սա-
րիսի վասէթաթընա, հէր հաթթա,
կիւյա Երօն աւտաթընտան կէլիլթը
կիպի մէթթուլար կէզնտէրիլի իսէ-

տէ, քիլլէթլէրտէ էյլէ պիր գըզըն
շօգ վաթթ կիպի գալմաթ միւլմիւ-
սիլ օլաճաղը ֆէհմ ու տէրք օլուն-
մալիւն, մէրգուլմ Սարի մարիֆէ-
թիլլէ Լիքէթիւտէ, Իօաթիլտէ քէպիլի
Տամտէ-Գալլէր նամ թարիգաթըն
պիր մանաթըրը էվլլնէ նազլ օլուն-
տուլուն:

Շալ պու քի Լիքէթիւտէ բէ-
տէրիւնի, քիլլէթլէր նայիպիսի Սիւր-
մէր թարաֆընա տէեթաթ իթմէ-
սի, բաստ կէլա մէսմուլ օլունպ, վէ
օլ աւտաթ տէօնէն հալլէրէ նաղա-
րէն շիւքէլլէրէ զահիպ օլմաղէ պաշ-
լար: Ֆէգաթ, օլ կիւնլէրէ գաւտար
նէ նայիպ վէ նէտէ Սարի ալլէլլէ-
րիւտէ ալա էյլէ պիր շիւքէլլի
ճալիլ կէօրմէտիկիւտէն, գըզըն թահ-
նիլի մալիւմաթ վէ աւտաթ ու թէր-
պիլլէ իլլէմէսի նիլլէթիլլէ, վէ սէնէ-
վի 400 ֆրանգ վիլմէք գալլիլլէ,
անլէրէ թէսիլմ իլլէմիշ պուլունտուլուն:

Սէրգուլմ մէթթէպէ կիտիպ,
Իլլա գըզըմը շիմոի իսթէրիմ, էօգ-
աւ քէնտիմ կիտիպ Երօն աւտաթըն-
տա աւաթաճաղըմ տէյու կիւրիւլ-
թիւլա պաւտըլընտան, մէրգուլմ-
նիւն Իօաթիլտէ պուլունտուլուն
իտապէր վիլմէյէ մէճպուր օլալար,
վէ մէրգուլմ տաթի կիտիպ քըզընը
էվլլնէ կէթիլլի:

Շու քէյֆիլլէթ հէր թարաֆտա
շուու պուլմալիւն, ճիւմէ թարա-
ֆընտան էսիլի էսէֆի շէտիտ միւլա-
հէտէ օլունմաղա պաշար, վէ պիր
իլլաթիւմը քէսիլ քիլլէթլէրիւն էթ-
րաֆընա թէճէմիլլէ իլլէտիկիւտէն,
պիր ալլուլունտուլուն շէգմաթըն ի-
լլի, հիւքիւմէթի մահէլլիլէ թա-
րաֆընտան լաղըմ կէլէն թէտապիլլէ
միւսարաթ օլունտուլուն:

Կէրլի Լիքէթիւտէ էվլլլէրի հա-
գըզաթը հալի սէթը իլլէ, հէր քէ-
սիւն շիւքէլլիսի տէֆ իթմէք սէվ-
տալարընտա պուլունտուլուն իսէտէ,
քէյֆիլլէթի հալ պէյնէլ էհալի թէ-
վաթաթ պուլմուշ օլմալիւն, մէրգու-
լմէնիւն քէտաթիլլէրը շիքէթ թէլուն-
մուշ իտուկի սէյլլէմէյէ պաշարաթ-
տան պաշգաւտ, շու ճիւնայէթիւն, պիր
տէլիլլանը ալլէլիւտէ ազլ օլուն-
մաղա պաշարաթը տաթի կէօրիւ-
լմիւր:

Շիւքիւմէթ թարաֆընտան
հագըզաթը հալ աւանմաղա պաշ-
լանտաթա, մէրգուլմ տէլիլլանընըն
օլ պապտէ քէտաթիլլէն կիւնտաթը օ-
լունպ, հալ պու քի քէաֆիլլէրի գա-
պահաթըն սահիլլէրի Լայիպ իլլէ
Սարի օլտուլարը թէպէլլէն ի-
տէր:

Եւ իբրեւ սահման ճիւղայեթիւր
քննարկ ճիւղայեթիւրի տիկեր պիտի ճիւղ
նայեթիւ տնայի գաբաթմանդ նիւե-
թիւ քննարկեօինէ մէջնի, մէրգու-
մէնին համարին, մէտղ Լաւն, փող-
թիւնուն է վիզլ Պաղ իթարիւր միւ-
րապիւլ, գոյնամը ճէտէֆ օթու,
միւր օթու վէ բէլին օթու աւարը
իւրտիքան սրագա, համարիւրինին
իւր սրարընա, արագ լարնուն չօգ
տէֆա գոն աւարընարը լարը նոմիս
սէօլէնմէքտէ, վէ համթա, օն սե-
նէտէն պէրու պոււնա էմալ նիւե
հալէրին փուգու պոււնա ճիւղու կի,
օլ վաղթարտա, տայիմա փողուկէ
տոմանու կիմիպ կէլմէքտէ օլուն պիւր
գաւորն թարաֆընուն նոմը ու պէ-
յան օլունմադտէ պոււնուր
« Թէվաթուրէն սէօլէնմիկինէ
նոգտէն, չու մադտէ իսթինթադ
թահթընա տիւլուրտէ, Թէտու
վալըն ինգան իսթիմիկինէ, գահա
նիւլէ տէհէթըն վուգուաթլուր մէ-
պանն չըգաճաղը Թէֆէքթիւր օլուն
մոգտէ տիւր »

« Թահգըղ օլունտուղունա կէօ
րէ ք մէրգու մնայիպ, Լանթիւք իւլ
Թա 14 Եաչնտա իբէն իւնիսթ
ալըստըմադա պաշտարընուն » Գ
տէնէտէն պէրու տէվմա իթմէքտէ
իմիւ »

Սիւնթիմիկ իւղէրիւրտէ տալի հա-
գըգմթէն այնի հալ կէօրիւնմէքտէ
տիւր, Եանի չըմտիւ գաւորաճիւն
հաղը րուհպանլարմը պիւր ճէլա
գալորըտան պաշա, գուհպան ալ
լէնիւնտէ լաղըտա սէօլէմէք գաւոր
պիւր նէվի իսթա Եալուս կիւնա
հիւթմիւնէ կիթմիւլալու, վէ րուհ
պանլար մալիի քէնաի հագգըրըն
տա էհալի պէնիւնտէ վէղէն լաղը
տըմը պիւրպ, վէ սօֆուրը իւղէ
րիւնտէ նէ տէրէճէրտէ Թէէսիւրէ
րի պուլունտուղուն րանա կէօրիւր
լէրիւնտէ, տըլէր պիւր ֆիւթուր իս-
թիւթիւրի կիպի էհալի գոգու-
պալմըլիւթէթ, վէ ճէհալէթ կիւրտա
պիւրտա մաղլամադտէ, վէ հագը-
գալմէն էհալի տալիս Կոլի վար ի-
քէն նիւրիւ կիպի, կէօղէն վալ ի-
քէն կէօղիւր կիպի, գուլաղը վար
իքէն սաղըր կիպի, վէ աղը ու ֆիւ-
րի վար իքէն հայլան կիպի, րուհա-
նի վէ ճիւմանի սէտաթէթ ու մուսի
պէթ, հէր ճիւրպէլի անճագ րուհպան
կիւրուհիւնտէն պէրէվէքտէ իտիւ

Հալ պալ քի ձ պիւր իբի սէնէքտէն,
վէ իսթուսիւլէ Պահմադըրու թիւն
կիւնիւնտէն պէրու, էհալի ինպան
օլունղուն թանըմադ, քէնտի հու-
գուգուն հըֆը իթմէլէ, վէ րուհա-
նիի րուհանիւրէ Թէսիւլ իւլէ, ճիւ-

մանի մէտալիէ անճագ քէնտուսի
գալըլըր իսթ, միւլէթիմիկին իսլահ
հալնին միւլթիւն օլալիւլէճէլին ֆէհմ
իթմէլէ պաշտարընուն պաշա, պէս-
լէ պիւր Թիւն էհալի իւղէրիւնէ հէր
ճիւլէթ պիւլիւք Թէէսիւրի պու-
լունան րուհպան կիւրուհիւնին, տ-
տապ ու Թէրպիւլէսի Եէրիւնտէ օլմա-
տըլը սուրէթտէ, չու միւրաւ օլուն
նան իսլահաթըն հուսուլի բէք կիւ
գալաճաղըն տալի Թէլադգուն իւլէ-
տիկինտէն, էվլէլէ միւրտէ րուհպան
լարըն էթմար տէհալաթէթաթըն Թէֆ-
թիւ ու Թէճէսիւլին իթմէլէ պաշա-
տըլընուն, հէր Կիւն վէ հէր սա-
թթ էնվայի Բսէֆ օլունտաճագ հալ-
լէր վէ վուգուաթլար իւլտիւլէքտէ,
վէ անլաղըլմադտէ ճիւլէքաթ, պու-
ճիւլէ հալէա ճիւլթիւլթիւր իճրաւտէ
պիւլլունտուղունտան, նիւլէ ճիւլհա-
լըն պիւր ճէլադալմադտէտիւրիւր...

« Կալթաւա դայէթ գէնիւն ա-
տէմին պիւրիսի, Թապիւթընին իգ-
թիւրալընա կիւթիւրի Եէրտէն պիւր
չէլ չալմադ չարմադ մէրադընուն
օլուն, էկէր չալման չէլ մալ սահի-
պի Թարաֆընուն թաթըլը լիւան
իւղէ Թէլքէրէ Եաղըրադ իսթէ-
նի իսթ վէրի իմիւ, վէ մէրգու մու-
չու ալաղը նոմադ օլունսիւնի էհալի
Թէվաթուրէն պիւրիկինտէն, հէր նէ
գաւորաթիւսաւտէ օլունուրմալ իսթ
տէ ճալու կիւնիւրտէ Թէհամիլիւ
աղ պուլունան, վէ պիւղէթ Թամ ա-
տէմ օլուն պիւրաւտէմ, մէրգու մու-
չու տիւլան լիւնին միւսապտէ իթմէր
իսթմէտիկինտէն, հիւթիւլէթ իսթ մա-
հէլլիւլէ Թէլէքթիւլ իւլէմիւ վէ մու-
հաթէմլէրիւ պաղըլաճագ իմիւ »

Հալ տիւլանէ իսթըրը պիւր ֆու-
գարա օլուն իսթ, Եա թիւմարիւնէլի
վէ Եաւա քրանղալը պօլըպաճաղը
չիւբհէթիւ իտիւ, լալին գէնիւնլը
տայիմա ճիւղայեթ ու Թադսիւրաթ
սէթը իպէ կէրիկինտէն մէրգու-
վուն հաղաթէթը մէնֆալէսիւնէ
ճիւլէթ Թարաֆընուն միւսապտէ օ-
լունտուղուն պաշա քաղաթման
պիւրիսի տալիս չու քէլիւլէթի միւ-
սապտէլի սուրէթտէ նաղը ու պէ-
յան իւլէմիւ տիւր »

« Գրանտա գաւապալարընուն
պիւրիսիտէ, Գուրէթի զոնիւրէթի
դայէթ իւլաղայէ տիւնտըրը վէ իսպը-
իսլահ ու էհիլ սէվալըլէ կէօլմէ-
րէք տայիմա քիւլիստէն Եթիւլմէ-
լէ պիւր աւտէմին, կէօրիւնիւրտէ
հիւ պիւր քէտը Դա քիսթի վէ մէլըլէ-
լիւլէթ օլմալըլը հալտէ, հաւտէն
ղիւստէ մէսաթիւլ վէ տարրիւ իւղէ
պուլունտուղունտան իսպը չիւբհէ-

լէ զահիւլ օլմաղին, հիւթիւլմէթ
Թարաֆընուն իսթիւսի պաթըրըրու-
րադ, իսպիւլմէ րուպա վէնալիւր Եւ
Եա պուլունտուղունտապաշա, պաղ-
չէսիւնտէ կէօրիւլէն պաղը աւարէ
նաղաթէն, պաղը մահէլլէր գաղըրը-
տըպտա, օն տէթըլ աւտէմ էօլիւսիւ
չըգմըլ օլունղունտան, մէրգու միւ-
թիւնթագա չէթիւլիւրէլ, օլ կիւնէ
գաւոր Երքէլ վէ տիւլն Եիւլ յէֆէր-
տէն զիւստէ աւտէմ էօլիւրէրէլ իւլէ
գէրէրիւնտէ պուլունտա Եմվալ ու
էլէտընըպալըլըն, վէ չալ տէֆա
իսթալմէթիւլ իսթէն գըլալըր, վէն
կիւլէր Եանիւր գոյմադ վէթիւլէսիւլէ,
իսթիւսիւնէ ճէլա, վէ քըլալըրնա Թէ-
լալու թալիւս աւտէլ Եմվալ րիւնէ
տալի գըլըրըլը, վէ չու իսպա-
սաթ վէ իսթիւնէթալ գաղըրըն նա-
լի հէմ էթէթալ պուլունտալըլը-
նու իֆաւտէ վէ իգըրալ իւլմէսիւնտէ
իքիսիւլի տալի գաթլ ու իսթալմէ-
րիւնէ հիւթմ օլունտալըլը զալէթա-
լարտա օլունմադտէտիւր »

Տիւնեանին հէր Թարաֆընուն,
Են պիւլիւք իսպաւաթ վէ ճիւնա-
լէթիւրէ, մէլէլէ պիւլ սօֆուլա-
ղուն պիւր տէթ օլունղալ հէր վա-
գըթ կէօրիւլէլէլիւլ օլունղունտան,
լիւսնը թիւթիւրին չու կիւլէթալար-
պը մէլէլի, հէմ չու իսթալալուն
սըհէթիւն թալալիւք, վէ հէմտէ հէր
քէսէ պիւր պիւլիւք սէրա օլմադտէ-
պիւր Կ իսթանըն սօֆուսու, չէլթա-
նիւ մասգալարալըր » տէմիւլէր »

« Եթըլ չաղէլ միւլիւլէթի չալմաղէթը
կիւրուլիւն գրանթ իսթիւսիտէ, Վիլթիւր չիւ-
կիւնն պիւր սիւհըր գիւնթ ծալաճագ տըր »

ՅԱՆՁՆԱԲԱՐԱԿԱՆ ԳՐԱԿՆԵԱԿ

Պիւլիւք Լէնի իսթնըն Եօղաթի
գաթուսու տայիլէսիւնտէ Կ 5 Կուլմէ-
րօլու օտաւտա, Եաղըլը, Կօճա, Թահ-
սիւտալա վէ պայիւր իսթմէթէլ իւլին
իսթմէթէթալ արայանլար, լայըլը
իսթմէթէթալար, վէ քէլալը հէր
նէվի իսթմէթէթալ արայանլար կէ-
լիւ մահէլլի մէլալուրտէ իսթ ու մա-
հէլլէրիւնի Թաղըրըմալ տըրըր »

Սէղթիւր մահէլլուր Կիւլաճալ-
ըգ արայանտա լաղմալ կէլէն իւլլէր
իւղէրիւն տէլալէր վէրիւլէքտէ տիւր
Եանի չուտալը տէֆթէր Թուլմադ
ուսուլի, տիւլ ու իթայէ տայիւր իւ-
մի րադամ, վէ մէթուպ Եաղմադ
ուսուլի վէ տիկէր թիւլալըլը պա-
պընտա լաղմ կէլէն իւլլէր, վէ քէ-
լալը Թրախսըլա, ինկիւլըլէ վէ
Լէմյէլէ լիւսնալար տէլալէրի »

Սահէլի մէլալուրտէն իւլաթ-
րօ իւլն կէթէ Երքէլ վէ կէթէ նիգա
պիւր գալ օլըլիւլալար իսթիւնմէքտէ
օլունղունտան, արըլըքէլ պուլըլ-
նանլարըն իսթար պուլունմալաթը
պէյան ծըլունուր »